

ТЕНДЕНЦІЇ ІНВЕСТУВАННЯ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ВІННИЧЧИНИ

Карачина Н. П. - доцент, к.е.н., Вітюк А. В. - магістрант

Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

На сучасному етапі держава намагається створити цілісну програму соціально-економічного розвитку, реформувати економіку, забезпечити необхідні механізми господарювання. Але в той же час забезпечення розширеного відтворення економіки України на інноваційній основі потребує різкого посилення інвестиційної діяльності. Активізація інвестиційної діяльності, по суті є вирішальною ланкою всієї економічної політики держави, оскільки лише на її основі можна реально подолати загальноекономічну кризу та здійснити структурну перебудову економіки країни та її регіонів. Важливе місце в

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

господарстві Вінницької області становить машинобудування, саме тому необхідним є проведення аналізу тенденцій інвестування у машинобудівні підприємства Вінниччини.

- Benefits for registered users:
- 1.No watermark on the output documents.
  - 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
  - 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

На даному етапі інвестиційна ситуація у Вінницькій області характеризується двома аспектами. З одного боку, спостерігаються позитивні тенденції — обсяг інвестицій поступово зростає. Однак доцільно зазначити, що Україна все ще знаходиться в переліку країн, які мають найнижчу інвестиційну привабливість. Аналізуючи останні показники розміру інвестицій можна судити про відсутність чіткої політики зростання чи спаду, саме тому Вінниччина має створити нормальні умови для інвесторів. Важко здійснювати інвестиційний прогноз, та вже зараз можна відокремити чинники, від яких залежатиме обсяг інвестицій. Якщо процес реформ буде продовжено, це зможе стати аспектом привабливості для іноземних інвесторів.

Машинобудівний комплекс займає одне з ключових положень у економіці Вінницької області і визначає політичне і економічне

становище країни, рівень її виробничого потенціалу. Машинобудування – це стратегічна експортоорієнтована галузь, яка є ключовим напрямом акумуляції науково-технічних здобутків. В Україні цей багатогалузевий комплекс історично має потужний та унікальний за своїми можливостями виробничий потенціал, від якого залежить майбутній напрямок розвитку технічного прогресу основних засобів виробництва. Загалом перспективи розвитку вітчизняного машинобудування країни вкрай низькі, це пояснюється існуванням ряду негативних явищ, що робить доволі проблемним насичення інвестиціями машинобудівної галузі Вінницької області та підвищення її конкурентоспроможності.

Серед основних проблем, які не дозволяють машинобудуванню Вінниччини стабільно розвиватись, можна виокремити зосередження зусиль на виробничих процесах і нехтування науково - дослідною діяльністю, зростання імпорту тих видів продукції, які вітчизняні підприємства можуть виробляти самостійно; відсутність власних джерел фінансування інвестиційних проектів та обмежені можливості в залученні зовнішніх джерел, з наявністю низької загальнодержавної інвестиційної привабливості, відсутність узгодженої та системної роботи всіх служб підприємства у напрямку підвищення інвестиційної привабливості підприємства та ін.

Benefits for registered users:

- 1.No watermark on the output documents.
- 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
- 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

[Remove Watermark Now](#)

Для подальшого дослідження і аналізування доцільно використати інформацію за попередні кілька років. За 2005- 2007 роки в області, як і в Україні в цілому, була досягнута стабілізація в інвестиційній діяльності, тобто спостерігається приріст основних показників. За вказані роки на Вінниччині спостерігалася активізація як вітчизняних, так і іноземних інвесторів. Однак погіршення фінансово-економічної ситуації в 2008 році відповідним чином позначилось і на інвестиційній сфері області, незважаючи на помітне зростання обсягу інвестицій в економіку області.

Показники розвитку економіки Вінниччини свідчать, що переважна частка капітальних вкладень була у формі інвестицій в основний капітал, за період 2005 – 2008 років вона коливалася в межах 82,0%-88,9%, значно меншу частину було витрачено на поліпшення об'єктів 8,1% -12,8% від усіх укладень. Найменшу частку займали вкладення в інші необоротні матеріальні і нематеріальні активи – 2,1%-4,4%. Таким чином, за підсумками останніх років частка Вінниччини в загальнодержавному обсязі капіталовкладень становила 1,8%-2,2%. За цим показником область посідала позиції в другій половині переліку областей за розміром зростання капіталовкладень. Спостерігається відсутність стабільної динаміки зростання темпів приросту інвестицій, оскільки у 2005 році область за цим показником характеризувалась високими результатами. Але згодом вже у 2008 році Вінницька область серед регіонів України посіла двадцять третє місце. Це можна пояснити тим, що у 2008 році скорочення капітальних вкладень становило 7,7%, що на 5,1 відсотків нижче загальнодержавного рівня. Серед регіонів вкладання коштів найвищим є обсяг капітальних вкладень в розрахунку на одну особу у м. Вінниці.

Що стосується даних 2009 року, то цікавим є дослідження частки інвестицій у 2009 році спрямованих на розвиток машинобудування. В структурі здійснених інвестицій в машинобудування найбільшу частку протягом останніх років становить виробництво машин і устаткування та виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування. В цих сферах було освоєно 21,009 млн грн. та 11,014 млн.грн. відповідно, найменшу ж частку інвестицій було направлено у виробництво транспортних засобів, лише 303 тис.грн. Вкрай негативним є той факт, що наприклад у 2009 році інвестування в машинобудування області становило лише 3,9% усіх інвестицій в промисловість області.

Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності мають велике

значення для розвитку області. Хоча як джерело розвитку вони поки що кардинально не впливають на ситуацію в машинобудуванні, проте їх динаміка є стабільною і має тенденцію до зростання.

Світові економічні події відповідно відбилися і на ситуації з вкладеннями, під впливом світової економічної кризи процеси інвестування області пригальмувалися, однак за аналізовані роки, крім 2008 зріс не тільки обсяг інвестицій, зросла кількість інвестованих підприємств до 161, в яке вкладено засобів з 40 країн світу.

Переважна більшість інвестицій надійшла з країн ЄС – 117,8 млн. дол., з країн СНД – 9,0 млн. дол., з інших країн світу – 34,5 млн. дол. Нажаль протягом досліджуваних років машинобудування не належало до інвестиційно привабливих галузей, чим і пояснюється така мізерна частка інвестування в машинобудування області

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Машинобудівний комплекс складає велику частку промисловості в області. Питома вага машинобудування та металопереробки області в

- Benefits for registered users:
- 1.No watermark on the output documents.
  - 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
  - 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

Виробляються сільськогосподарські машини, машини для переробки сільгосппродукції, устаткування для обробки інформації, електромашини, апаратура. Найбільш вагомий внесок у машинобудування здійснюють Жмеринське ТзОВ «Експрес», ВАТ «Маяк», ВАТ «Могилів-Подільський машинобудівний завод ім.С. М. Кірова», ВАТ «Вінницький інструментальний завод», ВАТ «Брацлав», ВАТ «Барський машинобудівний завод».

На основі показників діяльності найважливіших підприємств пропонуємо відслідкувати загальні тенденції інвестиційної діяльності в машинобудуванні Вінницької області. Як основну детермінанту вибираємо рентабельність, а в якості основних показників використовуємо рентабельність активів, власного та залученого

капіталу, витрат та продажу. Із запропонованих показників слідує, що підприємства характеризуються недостатнім рівнем рентабельності, а це свідчитиме про те, що ці підприємства знаходяться у важкому фінансовому стані. Таким чином, інвестиційна діяльність машинобудівних підприємств – одна з слабких місць економіки Вінницької області, що пов'язано з багатьма причинами: неефективним податковим регулюванням, станом основних фондів підприємств, складністю фінансування за рахунок власних коштів. З огляду на недостатній обсяг інвестицій і збереження цієї тенденції на найближчий час, основним джерелом фінансування інвестиційного процесу підприємств залишаються їх власні засоби (70%), а обсяг інвестицій в основний капітал за рахунок державного та місцевого бюджету становить до 5%.

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Таким чином аналізований період характеризується як наявністю позитивних результатів, так і безліччю проблем. Проблемою

- Benefits for registered users:
- 1.No watermark on the output documents.
  - 2.Can operate scanned PDF files via OCR.
  - 3.No page quantity limitations for converted PDF files.

Remove Watermark Now

статнього обсягу інвестиційних ресурсів, необхідних для виведення машинобудівної промисловості, на шлях інноваційно-конкурентного розвитку. Етап зростання розпочався у 2000 році, коли розпочалося перше пожвавлення промисловості, але спостерігається зменшення кількості працівників, значної частки збиткових підприємств, підвищення зносу основних засобів, низької рентабельності підприємств. Неефективне використання ресурсного потенціалу, структурні диспропорції та висока енергоємність виробництва призводять до погіршення стану машинобудування. Серед факторів що сприяють ефективному функціонуванню підприємств виділяють експортний потенціал підприємств та інвестиційну складову. Саме тому збільшення експорту готової продукції є гарантом подальшого розвитку підприємств машинобудівної галузі Вінниччини.

Література:

1. Статистичний щорічник України за 2008 рік / Державний комітет статистики; під ред. О.Г. Осауленка. - К. : Українська енциклопедія, 2007. - 552 с.
2. Пропозиції щодо основних напрямків залучення інвестицій у Вінницьку область. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: [http:// expo.vin.com.ua/uk/main/invest](http://expo.vin.com.ua/uk/main/invest)
4. Захарчин Г. М. Активізація інноваційних процесів підприємств машинобудування на основі фактора інноваційної культури / Г. М. Захарчин // Регіональна економіка. – 2009. – №4. – С.80.
5. Парасочка С. Про ефективність інвестицій в машинобудування України / С. Парасочка, В. Хрящевський. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: [www.masters.donntu.edu.ua / 2004/fem](http://www.masters.donntu.edu.ua/2004/fem)
6. Макаренко М. В. Фактори позитивного впливу на ефективне функціональне підприємств машинобудівного комплексу України / М. В. Макаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – №3. – С. 108-118.
7. Тарасова Н. В. Проблеми розвитку вітчизняного машинобудування / Н. В.Тарасова, В. М. Довбня // Обладнання та техніка для селарипок, пропозиція, практика використання. –2007. –№6. – С. 21-28.
8. Стратегічний план економічного розвитку міста Вінниці. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: www.vmr.gov.ua/info.aspx&landID=18page
9. Програма залучення інвестицій у Вінницький район на 2006-2008 роки. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: [http:// vinrda.gov.ua/Invest/Progr.htm](http://vinrda.gov.ua/Invest/Progr.htm)

This is a watermark for the trial version, register to get the full one!

Remove Watermark Now